

prale med noget, kan jeg gerne sige, for jeg indrømmer, at det er ikke mere end enhvers Pligt, der har Eyne dertil, at komme dem, som trænger, til Hjælp. Jeg tror heller ikke, det ærede Medlem vil fastholde, at det er en Fornærmelse imod Arbejderne at samle sammen til billigt Brød og Brænde og lignende, thi det ærede Medlems Meningsfæller ud over Landet er med baade til at indsamle og til at yde Bidrag, og det radikale Parti og dettes Meningsfæller yder lige saa fuldt som andre Partier deres Medvirkning til, at saadanne Indsamlinger kan finde Sted, og det er dog ikke Meningen, at nogen af os og allermindst det Parti, der mener, at det særlig repræsenterer Arbejderne, med det Arbejde, det har gjort, vil fornærme Arbejderne. I visse Kommuner er der samlet store Beløb. I den Kommune, hvor jeg er, er der paa 8 Dage samlet mellem 3,300 og 3,400 Kr. til dette Formaal, og Summen forvaltes af Arbejderne selv og bliver forvaltet saa diskret, som det paa nogen Maade er muligt, idet hver enkelt selv kommer til at bestemme, om de vil have Andel i det billige Brød og i det billige Brændsel eller ikke. Jeg synes, at man her i denne Sal ikke maa betegne noget saadant som en Fornærmelse mod Arbejderne. Jeg vil villigt indrømme — og det laa vel for Resten i det ærede Medlems Tankegang —, at det var bedst, naar enhver tjente saa meget, at man ikke behøvede ad privat Vej, ej heller ad offentlig Vej, at komme nogen til Hjælp. Det er rigtigt, det var bedst, om Forholdene var saadanne, om Arbejdere og andre kunde tjene det nødvendige til Livets Ophold uden saadanne Foranstaltninger, men der er Forhold til Stede, som berettiger til, at man for Tiden gør ekstraordinære Skridt for at imødekomme den Trang, som virkelig er ude paa Landet.

Ude paa Landet er det saadan, at de saakaldte løse Arbejdere som Regel har ikke een Arbejdsgiver, men flere, undertiden mange Arbejdsgivere. Derved tjener mange mere, end de kunde tjene ved at have fast Arbejde paa eet Sted Aaret rundt, om end enkelte, som har dette Haab, bliver skuffet i saa Henseende. Men der er andre ude paa Landet, som virkelig lider Nød under Dyrtiden, og det er Smaaahaandværkere, Bestillingsmænd, visse Industriarbejdere, undertiden Fiskere. Og hvem skal hjælpe disse Folk, som staar i saadanne selvstændige Erhverv, hvis det ikke sker enten fra Offentlighedens Side

ved Lovforanstaltninger eller ved, hvad jeg synes er lige saa smukt og lige saa human og mere attraaværdigt: ad den private Godgørenheds Vej? Der er mange flere, der lider under Dyrtiden, end man i Almindelighed antager, og ethvert Skridt, der gøres til at afhjælpe den Nød, som hersker rundt omkring i Landet, er jeg vis paa, at mit Parti saavel som andre Partier vil yde Støtte.

Borgbjerg: Da jeg tegnede mig paa Talerlisten, var det for nogle Bemærkninger om den finansielle Stilling og særlig for en Henstilling om Dækningsspørgsmaalet. Imidlertid har flere ærede Kolleger vendt nogle Udtalelser personlig mod mig og mod det Blad, jeg har den Ære at redigeré, og jeg maa da først — det skylder jeg vel almindelig Høflighed — give dem et lille Svar.

Det ærede Medlem fra Kolding (Laurson) nævnedé, at jeg ved et Møde i Sommer skulde have brugt Ordene „fædrelandsløs Bande“ og „Hyklere“ mod politiske Modstandere. Han mente, at det var meget slemt, og spurgte, om han hørte til de Folk, jeg havde karakteriseret paa denne Maade. Dertil vil jeg sige, at jeg har aldeles ikke tænkt paa det ærede Medlem, jeg ved overhovedet ikke, hvad det er for et Møde, det ærede Medlem sigter til. Det ærede Medlem taler noget om, at jeg har udtalt mig med tilstrækkelig Tydelighed. Jeg maa beklage, at det ærede Medlem ikke udtaler sig med tilstrækkelig Tydelighed og ikke nævnedé Mødet, Stedet og Dagen og det Referat, hvorpaa han støttede sig. Man er jo lidt vanskelig stillet, naar man saadan faar slynget ud i al Almindelighed „ved et Møde i Sommer“. Jeg erkender, at saadanne Udtryk som „fædrelandsløs Bande“ og „Hyklere“ er skarpe Udtryk, men om de er berettigede, beror ikke alene paa, om de er stærke og skarpe, men det beror paa, i hvilken Sammenhæng de er brugte, og mod hvilke bestemte Udtalelser og Handlinger de er rettede. Det ærede Medlem fra Kolding benytter ofte en Bog, som indeholder meget skarpe Udtryk, og hvori Ordet „Øjenskalke“ ikke er helt usædvanligt. Berettigelsen kommer ganske an paa Sammenhængen.

Jeg har i visse Situationer under Kri-gen brugt skarpe Udtalelser, men jeg har brugt dem overfor bestemte Tilfælde, og dér vil jeg hævde min Berettigelse til at gøre det. Naar jeg i et — jeg kan vist